

Nauczyć Polski i polskiego. Rzecz o dorobku i przyszłości Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego na jej 35-lecie

redakcja
Jolanta Tambor, Romuald Cudak

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
WYDAWNICTWO

**Nauczyć Polski i polskiego.
Rzecz o dorobku i przyszłości
Szkoły Języka i Kultury Polskiej
Uniwersytetu Śląskiego
na jej 35-lecie**

**Nauczyć Polski i polskiego.
Rzecz o dorobku i przyszłości
Szkoły Języka i Kultury Polskiej
Uniwersytetu Śląskiego
na jej 35-lecie**

**redakcja
Jolanta Tambor, Romuald Cudak**

Recenzja
Władysław Miodunka

Patronat

Spis treści

Jolanta Tambor, Romuald Cudak Historia i współczesność Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego (jak się zaczęło i jak trwa)	9
Maria Czempka-Wewióra Podejścia, metody i techniki w nauczaniu języka polskiego jako obcego na przykładzie Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach	69
Karolina Graboń, Marcin Maciołek Katowicka szkoła fonodydaktyki języka polskiego jako obcego	89
Anna Gawryś-Mazurkiewicz, Tomasz Gęsina Jak uczyć o literaturze? Przykłady kształcenia literackiego w Szkole Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach	111
Agnieszka Tambor Film jako przedmiot, narzędzie i podmiot w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego	127
Anna Gałęziowska-Krzystolik, Maria Wacławek Zbliżanie ludzi poprzez język, literaturę i kulturę – o pozalekcyjnych projektach glottodydaktycznych	141

Magdalena Knapik	
Wokół roku obrzędowego. Dodatkowe aktywności kulturalne _____	159
Magdalena Nowak-Kaczmarek, Paulina Stasiak	
Zdalne nauczanie nowym wyzwaniem dla Szkoły Języka i Kultury Polskiej _____	173
Aleksandra Achteлик	
Kształcenie kadry glottodydaktycznej w Szkole Języka i Kultury Polskiej _____	183
Agnieszka Madeja	
Certyfikacja znajomości języka polskiego jako obcego na Uniwersytecie Śląskim _____	201
Małgorzata Smereczniak	
Publikacje powstałe w kręgu Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach _____	215
Wioletta Hajduk-Gawron	
Łączymy, dyskutujemy, wypracowujemy dobre praktyki – konferencje i semi- naria organizowane lub współorganizowane przez Szkołę Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego _____	247
Barbara Morcinek-Abramczyk, Kinga Groszewska	
My poza granicami i zagranicą u nas. Pracownicy i współpracownicy Szkoły na zagranicznych lektoratach oraz wizyty goszczonych profesorów i lektorów w Szkole Języka i Kultury Polskiej _____	259
Jolanta Tambor	
„Postscriptum Polonistyczne”. Pismo krajowych i zagranicznych polonistów. Z dodatkami _____	277
Romuald Cudak	
Literatura polska w świecie – dziedzina badań, konferencje i tomy _____	293

Artykuły o tematyce glottodydaktycznej i międzykulturowej oraz poświęcone literaturze polskiej w świecie opublikowane przez pracowników i współpracowników Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego	305
Zestawienie publikacji powstałych w kręgu Szkoły Języka i Kultury Polskiej UŚ oraz przy współudziale osób z nią związanych	339
Notki biograficzne	349
Summary	358
Ilustracje	361
Indeks nazwisk	397

Notki biograficzne

Aleksandra Achtelik – dr hab., prof. UŚ, ze Szkołą związana od 1996 roku (w tym jako pracownik w Szkole 1997–1998), wicedyrektor Szkoły, kierownik Podyplomowych Studiów Nauczania Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego – w wersji studiów Kwalifikacyjnych, Doskonalących i Kwalifikacyjnych do Nauczania Drugiego Przedmiotu; prezes Stowarzyszenia „Bristol” Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Języka Polskiego jako Obcego, przewodnicząca Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Włochy (Neapol, Turyn, Rzym), Turcja (Istambuł), Kirgistan (Biszkek), Litwa (Wilno), Łotwa (Tallin), Kanada (Edmonton, Montreal, Toronto), USA (Nowy Jork), Brazylia (Kurytyba), Argentyna (Buenos Aires), Gruzja (Tbilisi).

Zainteresowania: historia kultury Europy, antropologia miasta, turystyka kulturowa.

Romuald Cudak – dr hab., współzałożyciel Szkoły w 1991 roku i jej pierwszy dyrektor (do 2006 r.). W latach 1988–1991 – kierownik Studium Literaturoznawstwa Instytutu Literatury i Kultury Polskiej, od 1991 do 1992 – wicedyrektor Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej, od 2004 r. – kierownik Pracowni Badań nad Językiem Polskim i Literaturą Polską na Świecie, a w latach 2012–2020 kierownik Katedry Międzynarodowych Studiów Polskich. Członek Ministerialnej Komisji ds. Certyfikacji Języka Polskiego jako Obcego (1999) i Senackiej Komisji ds. międzynarodowych (2011–2012); członek (o statusie członka

założyciela) Stowarzyszenia „Bristol” Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego oraz Międzynarodowego Stowarzyszenia Studiów Polonistycznych.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Węgry (Budapeszt, Debreczyn – jako lektor języka polskiego), Austria (Wiedeń), Belgia (Bruksela, Leuven), Brazylia (Rio de Janeiro, Kurytyba), Bułgaria (Sofia, Wielkie Tyrnowo), Chiny (Pekin), Francja (Paryż, Nancy, Lille), Japonia (Tokio), Kanada (Toronto, Edmonton), Korea Południowa (Seul), Niemcy (Berlin, Lipsk, Halle, Koblencja), Litwa (Wilno), Szwajcaria (Zurych), Szwecja (Sztokholm), Ukraina (Kijów, Lwów), Włochy (Rzym, Bari, Florencja, Neapol).

Zainteresowania: literatura polska w świecie, genologia literacka, poezja polska XX wieku, glottodydaktyka polonistyczna.

Maria Czempka-Wewióra – dr, ze Szkołą związana od 2005 r., sekretarz naukowa czasopisma naukowego „Postscriptum Polonistyczne”, od 2017 r. na liście egzaminatorów – przewodniczących komisji Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, członkini podzespołu ekspertów tworzących zadania do testów egzaminacyjnych.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Brazylia (Kurytyba), Bułgaria (Sofia), Francja (Lille), Irlandia (Dublin), Mołdawia (Kiszyniów), Niemcy (Chemnitz, Halle, Lipsk), Słowacja (Bratysława, Bańska Bystrzyca, Preszów), Słowenia (Lublana).

Zainteresowania: metody nauczania języka polskiego jako obcego, poprawna wymowa i problemy wymawianiowe w kontekście glottodydaktycznym, tekst uproszczony w nauczaniu języka polskiego jako obcego.

Anna Gałęziowska-Krzystolik – dr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 2011 r., wcześniej lektorka języka francuskiego i dyrektorka Ośrodka Alliance Française w latach 2005–2009; wicedyrektorka Szkoły Języka i Kultury Polskiej; koordynatorka kursów przygotowawczych do studiów w Polsce.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Bułgaria (Wielkie Tyrnowo), Maroko (Dakha), Irlandia (Dublin), Niemcy (Lipsk, Chemnitz), Rosja (Moskwa,

Briańsk, Smoleńsk, Irkuck), Austria (Graz), Czechy (Ołomuniec), Brazylia (Kurytyba), Francja (Tuluza, Lille), Łotwa (Daugavpils, Ryga), Chiny (Pekin).

Zainteresowania: kompetencje komunikacyjne w glottodydaktyce, zachowania grzecznościowe, zwroty adresatywne i język gestów, nauczanie etykiety językowej w dobie demokratyzacji zachowań.

Anna Gawryś-Mazurkiewicz – dr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 2015 roku; sekretarzynie naukowa półrocznika „Postscriptum Polonistyczne”; egzaminatorka z uprawnieniami do sprawowania funkcji przewodniczącej komisji egzaminacyjnej Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Ukraina (Lwów), Niemcy (Halle), Słowacja (Bratysława), Francja (Paryż), Rosja (Moskwa), Kazachstan (Ałmaty), Chiny (Pekin, Kanton, Szanghaj, Chongqing, Hongkong), Brazylia (Rio de Janeiro, Kurytyba).

Zainteresowania: glottodydaktyka polonistyczna: nauczanie literatury, multimedia w nauczaniu; literaturoznawstwo: krytyka genetyczna, edytorstwo, nowoczesna biografistyka.

Tomasz Gęsina – dr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 2015 roku, kierownik Centrum Języka i Kultury Chińskiej UŚ, sekretarz naukowy Podyplomowych Studiów z Wiedzy o Regionie; wpisany na listę egzaminatorów – przewodniczących komisji Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Belgia (Leuven), Brazylia (Rio de Janeiro, Kurytyba), Chorwacja (Zagrzeb), Mołdawia (Bielce), Niemcy (Halle, Lipsk), Włochy (Neapol), Turcja (Stambuł), Litwa (Wilno).

Zainteresowania: współczesna literatura polska, literatura dotycząca Górnego Śląska, badania nad przestrzenią w literaturoznawstwie (zwłaszcza geopoetyka), nauczanie cudzoziemców języka i literatury polskiej.

Karolina Graboń – mgr, ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej związana od 2008 roku, wpisana na listę egzaminatorów – przewodniczących komisji Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego,

koordynator administracyjno-finansowa projektów: Kursy przygotowawcze do podjęcia studiów w Polsce NAWA, Letnie Kursy NAWA, Wsparcie integracji cudzoziemców w województwie śląskim FAMI, Niemiecko-polskie ogólnojęzykowe podobieństwa leksykalne we współczesnym śląskim etnolekcie mówionym.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Mołdawia (Kiszyniów), Brazylia (Kurytyba), Argentyna (Buenos Aires), Kanada (Edmonton), Indonezja (Dżakarta), Chiny (Pekin, Shenyang), Japonia (Tokio), Niemcy (Lipsk, Halle, Oldenburg), Estonia (Tartu), Austria (Wiedeń), Włochy (Bari, Neapol), Węgry (Debreczyn), Ukraina (Lwów, Mariupol, Dnipro).

Zainteresowania: metodyka nauczania języków obcych, zagadnienia związane z logopedią i emisją głosu oraz redakcją językową tekstu.

Kinga Groszewska – mgr, ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej związana od 2010 roku, w tym jako pracownik od 2013, wpisana na listę egzaminatorów – przewodniczących komisji Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Korea Południowa (Seul – jako wykładowczyni goszczona), Rosja (Tomsk – jako lektorka), Brazylia (Porto Alegre, Kurytyba), Chiny (Chongqing, Shenyang), Indonezja (Dżakarta, Yogyakarta), Kazachstan (Astana), Niemcy (Lipsk, Chemnitz), Rosja (Moskwa, Irkuck, Abakan), USA (Portland, Denver, Salt Lake City), Łotwa (Dyneburg), Włochy (Bari).

Zainteresowania: metodyka nauczania języków obcych, edukacja międzykulturowa, związki między językiem a kulturą.

Wioletta Hajduk-Gawron – dr, ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej związana od 2000 roku, w tym jako pracownik w SJiKP w latach 2002–2011, wpisana na listę egzaminatorów – przewodniczących komisji Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, wicedyrektorka kierunków międzynarodowe studia polskie oraz komunikacja międzykulturowa od 2021 roku.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Białoruś (Mińsk – jako lektorka), Korea Południowa (Seul – jako visiting professor), Brazylia (Kurytyba), Irlandia (Dublin), Kanada (Edmonton), Mołdawia (Kiszynów), Niemcy (Berlin), Rosja (Moskwa), Ukraina (Lwów), USA (Chicago).

Zainteresowania: recepcja literatury polskiej w świecie, glottodydaktyka polonistyczna, tekst literacki w nauczaniu języka polskiego jako obcego, teoria adaptacji oraz zagadnienie doświadczenia migracji w procesie edukacyjnym.

Magdalena Knapik – mgr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 2004 roku, wpisana na listę egzaminatorów – przewodniczących komisji Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Gruzja (Tbilisi – jako lektorka, Batumi), Kanada (Toronto, Edmonton), USA (Los Angeles, Portland, San Diego), Brazylia (Rio de Janeiro, Kurytyba), Chiny (Chongqing, Shenyang), Niemcy (Berlin, Lipsk, Halle, Kolonia), Włochy (Genua, Rzym), Irlandia (Dublin), Łotwa (Ryga, Dyneburg), Estonia (Tallin), Ukraina (Lwów, Mariupol, Kijów, Charków, Donieck, Dniepropietrowsk), Mołdawia (Kiszyniów), Słowacja (Preszów), Rumunia (Bukareszt), Kazachstan (Astana, Karaganda, Ałmaty).

Zainteresowania: kuchnia polska i zagraniczna, tradycje i obrzędy, escape roomy oraz gry terenowe, Gruzja (kultura, tradycje, realia).

Marcin Maciołek – dr, ze Szkołą związany od 2007 roku.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Argentyna (Buenos Aires), Austria (Wiedeń), Belgia (Leuven), Irlandia (Dublin), Niemcy (Berlin, Lipsk, Kolonia), Rosja (Moskwa), Włochy (Rzym), Ukraina (Lwów, Łuck), Białoruś (Mińsk), Litwa (Wilno), Łotwa (Ryga, Dyneburg), Węgry (Debreczyn).

Zainteresowania: fonetyka i słowotwórstwo w nauczaniu języka polskiego jako obcego, gramatyka historyczna i historia języka polskiego, polska ortofonia i ortografia.

Agnieszka Madeja – dr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 1998 roku, w latach 2005–2015 kierownik letniej szkoły języka, literatury i kultury polskiej, koordynatorka pracy ekspertów przygotowujących testy i zadania egzaminacyjne dla Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Białoruś (Mińsk), Republika Czeska (Ołomuniec), Kanada (Edmonton), Macedonia (Skopje), Łotwa (Ryga,

Daugavpils), Argentyna (Buenos Aires), Brazylia (Kurytyba), Niemcy (Berlin, Lipsk, Halle, Kolonia), Estonia (Tartu), Bułgaria (Wielkie Tyrnowo), Rumunia (Bukareszt), Serbia (Belgrad), USA (Seattle), Włochy (Bari, Piza), Węgry (Budapeszt, Debreczyn).

Zainteresowania: zagadnienia glottodydaktyczne oraz językoznawcze, w szczególności z zakresu leksykologii i rozwoju zasobu leksykalnego polszczyzny.

Jagna Malejka – dr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 1996 roku, w tym jako pracowniczka w latach 2003–2005, następnie od 2017 roku; egzaminatorka Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, współtwórczyni i propagatorka inicjatywy Spotkań Polonistyk Trzech Krajów – Chiny, Korea, Japonia.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Chiny (Pekin, Szanghaj) i Japonia (Tokio) – jako lektorka i profesor wizytująca; Niemcy (Halle), Mołdawia (Kiszyniów), USA (Salt Lake City, Dallas), Argentyna (Buenos Aires).

Zainteresowania: nauczanie międzykulturowe, językowy obraz świata, historia.

Barbara Morcinek-Abramczyk – dr, ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej związana od 1997 roku, egzaminatorka, przewodnicząca komisji egzaminacyjnych oraz autorka zadań w Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego; członkini Rady ds. Współpracy z Azją UŚ.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Japonia (Tokio – jako visiting professor), USA (Bloomington – jako visiting professor), Chiny (Pekin), Korea Południowa (Seul), Argentyna (Buenos Aires), Brazylia (Kurytyba, Irati), Węgry (Budapeszt), Czechy (Ołomuniec), Niemcy (Berlin, Halle, Lipsk), Litwa (Wilno), Szwecja (Sztokholm, Uppsala), Białoruś (Mińsk).

Zainteresowania: glottodydaktyka, komunikacja pozawerbalna w nauczaniu języka polskiego jako obcego, literatura polska, angielska, japońska, problemy tożsamościowe na Śląsku.

Magdalena Nowak-Kaczmarek – mgr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 2019 roku; sekretarz naukowa Podyplomowych Studiów Nauczania Kultury

Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego – w wersji studiów Kwalifikacyjnych, Doskonalących i Kwalifikacyjnych do Nauczania Drugiego Przedmiotu; egzaminator Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Mongolia (Ułan Bator), Turcja (Stambuł), Słowacja (Bratysława), Rumunia (Bukareszt), Chiny (Pekin).

Zainteresowania: glottodydaktyka polonistyczna – szczególnie zagadnienia związane z ekologią, historią Polski i literaturą; aplikacje i multimedia w nauczaniu języka polskiego jako obcego, sztuczna inteligencja (AI) w dydaktyce.

Małgorzata Smereczniak – dr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 2000 roku, opiekunka praktyk na specjalności nauczanie języka polskiego jako obcego i drugiego (na kierunku filologia polska); główna metodyk Szkoły.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Argentyna (Buenos Aires), Austria (Wiedeń), Irlandia (Dublin), Kanada (Edmonton), Macedonia (Skopje), Mołdawia (Kiszyniów), Niemcy (Berlin, Chemnitz, Halle, Lipsk), Republika Czeska (Ostrawa), Rosja (Tomsk), Włochy (Rzym), Ukraina (Lwów), Białoruś (Mińsk), Litwa (Wilno), Łotwa (Dyneburg, Ryga), Słowacja (Bańska Bystrzyca), Węgry (Budapeszt, Debreczyn).

Zainteresowania: glottodydaktyka, językoznawstwo współczesne, społeczne i kulturowe uwarunkowania zachowań językowych.

Paulina Stasiak – mgr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 2019 roku, członkini komisji w egzaminach Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Turcja (Stambuł), Litwa (Kowno, Wilno), Białoruś (Grodno, Mińsk), Chiny (Pekin).

Zainteresowania: historia średniowiecza, kino, literatura współczesna (szczególnie non fiction), nauka języków obcych.

Katarzyna Szczotka – mgr, w Szkole Języka i Kultury Polskiej od 2019 roku, sekretarz naukowa Podyplomowych Studiów Nauczania Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego – w wersji studiów Kwalifikacyjnych, Doskonalących

i Kwalifikacyjnych do Nauczania Drugiego Przedmiotu; członek komisji w egzaminach Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Gruzja (Tbilisi), Turcja (Stambuł), Niemcy (Lipsk).

Zainteresowania: literatura wojenna, muzyka na żywo, podcasty, kuchnie świata.

Agnieszka Tambor – dr, ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej związana od 1991 roku, kierowniczką Centrum Języka i Kultury Chińskiej w latach 2019–2021, zastępczyni dyrektora kierunku Komunikacja promocyjna i kryzysowa, logopedia, MSP w latach 2019–2020, koordynatorka kursów letnich, koordynatorka i kierowniczką wielu projektów promocyjnych i dydaktycznych, twórczyni portalu Polska Półka Filmowa.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Indonezja (Dżakarta), Malezja (Kuala Lumpur), Indie (Nowe Delhi), Wietnam (Hanoi), Brazylia (Rio de Janeiro, Kurytyba), Chiny (Pekin, Shenyang, Dandong), Argentyna (Buenos Aires), USA (San Francisco, San Diego, Los Angeles, Walnut Creek, Portland), Kanada (Edmonton), Turcja (Stambuł), Korea Południowa (Seul), Białoruś (Mińsk), Kazachstan (Ałmaty), Niemcy (Berlin, Lipsk, Halle), Włochy (Neapol, Bari, Rzym), Chorwacja (Zagrzeb), Republika Czeska (Ołomuniec, Ostrawa), Słowacja (Bratysława).

Zainteresowania: film, kino gatunków, seriale tv, podróże, międzykulturowość.

Jolanta Tambor – prof. dr hab., współzałożycielka Szkoły Języka i Kultury Polskiej (1991 r.), od 2006 roku dyrektorka Szkoły, w latach 1991–2006 wicedyrektorka, od 2009 pełnomocniczka Rektora ds. Studentów Zagranicznych, w latach 1999–2002 – kierowniczką Podyplomowych Studiów Nauczania Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego, od 1998 roku koordynatorka Wydziału Humanistycznego (Filologicznego) programu Erasmus Plus (wcześniej Erasmus, Socrates), w latach 2016–2023 wiceprezeska Międzynarodowego Stowarzyszenia Studiów Polonistycznych, w latach 2003–2007 członkini Zarządu Stowarzyszenia „Bristol” Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Brazylia (Rio de Janeiro, Kurytyba, Brasilia), Argentyna (Buenos Aires), Kanada (Toronto, Edmonton), USA (Seattle, Chicago), Chiny (Pekin, Kanton, Shenyang, Szanghaj), Japonia (Tokio, Sapporo), Korea Południowa (Seul), Ukraina (Lwów, Zaporozże), Włochy (Bari, Neapol, Rzym, Florencja), Belgia (Leuven), Niemcy (Oldenburg, Berlin, Lipsk, Halle), Węgry (Debreczyn), Austria (Wiedeń), Chorwacja (Zagrzeb), Serbia (Belgrad), Hiszpania (Madryt), Portugalia (Lizbona).

Zainteresowania: fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, system języka polskiego, etno- i socjolingwistyka, komunikacja międzykulturowa.

Maria Wacławek – dr, ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej związana od 2003 roku.

Za najważniejsze działania międzynarodowe uznaje różne rodzaje aktywności w następujących miejscach na świecie: Słowenia (Lublana – jako lektorka), Węgry (Debreczyn – jako lektorka), Republika Czeska (Ołomuniec), Gruzja (Tbilisi), Kazachstan (Czkałowo), Macedonia (Skopje), Mołdawia (Kiszyniów), Niemcy (Poczdami, Berlin, Halle), Rosja (Moskwa), Rumunia (Bukareszt), Turcja (Stambuł), Ukraina (Lwów, Żytomierz), Francja (Tuluza), Słowacja (Bratysława).

Zainteresowania: stereotypy językowo-kulturowe, eko(glotto)dydaktyka, język reklamy, zasady wymowy, warsztaty teatralne i wykorzystanie tekstów literackich na lekcjach języka polskiego jako obcego, drugiego, odziedziczonego.

Summary

Teaching Poland and Polish Language. On the Achievements and Future of the School of Polish Language and Culture on its 35th Anniversary

The idea of establishing the School of Polish Language and Culture at the University of Silesia emerged in 1990. In August 1991, the first three-week summer school of Polish language, literature, and culture took place. Subsequent summer schools set the rhythm of the unit's functioning and its anniversaries. The year 2025 therefore marks its 35th anniversary. On this occasion, we have decided to issue a publication summarising our activities.

The subsequent chapters of the book were written by staff and collaborators of the School. All the authors have devoted their chapters to the issues that they find most interesting and which, thanks to them, have become key focal points of the School's activities and indicators of its development.

The publication begins with a very comprehensive chapter by Jolanta Tambor and Romuald Cudak, which discusses the history of the School and provides an overview of its activities. The authors of this section were the founders of the unit, co-creating it from the very beginning – they attempt to collect and describe the most important achievements, directions of development and methodological and organisational twists on several dozen pages. This descriptive text is complemented by a summary and discussion of publications authored by the School's staff and collaborators. The analysed works are divided according to functional criteria (taking into account the purposes and circumstances of their creation) and thematic criteria (based on their content) into the following categories: 1) course textbooks; 2) specialised textbooks; 3) supplementary textbooks, exercises, educational games; 4) language system studies for teaching Polish; 5) specialised works and compendia for teachers and learners; 6) post-conference and thematic volumes. Another important supplementary overview is a list of papers written and published by the School's staff and collaborators.

The jubilee book also contains articles on activities accompanying the School's core activities. These include texts on research into Polish literature worldwide and conferences devoted to the reception of Polish literature and the phenomenon of adaptation, discussing the history and development of the journal "Postscriptum Polonistyczne" – from its role as the School's bulletin to its current status as

the journal of domestic and foreign Polish studies experts, and finally a chapter devoted to the certification of Polish as a foreign language in the light of the tasks fulfilled by the School as an authorised certification centre.

Several articles focus on the primary methods, techniques, and perspectives of teaching at the School. These include a discussion on how phonetic-phonological issues are incorporated into language education, particularly in teaching Polish as a foreign language, in courses, postgraduate studies, workshops, and lectures conducted both in Poland and abroad during the over thirty years of activity of the School of Polish Language and Culture at the University of Silesia in Katowice. These issues have been the subject of research observations by the unit's staff, resulting in numerous publications: books, teaching aids, and audiovisual materials that support communication in Polish as a foreign/second language. Another area of the School's didactics is literary education. The authors of this chapter analyse the role of literature in teaching Polish as a foreign language, emphasising its significance as a carrier of cultural and linguistic content. The article describes practical methods of literary education, such as the Literary Club and the Interpreters' Tournament. The presented examples show that the analysis and interpretation of Polish literary works are integral to the School's curricula, playing an important role in promoting Polish culture. They may also inspire language teachers who centre their classes around the works of domestic authors. The aim of several texts is to present good practices – poetry evenings and theatre performances held in August at the university campus in Cieszyn during subsequent editions of the summer school of Polish language, literature, and culture organised by the School of Polish Language and Culture at the University of Silesia. Extra-curricular glottodidactic projects not only teach and popularise through language, literature and culture, but also bring people from different countries and different cultures together. An important aspect of the teaching methodology practised at the School is film education and education through film. This topic is covered in the following text, which discusses the selection of films for course participants, regular film events organised for and by students, such as "Made in Poland," and publications that offer insight into Poland through film. The text also highlights cultural events, creative, interesting, innovatively organised workshops, meetings, classes, student conferences, which aimed to convey themes related to Christmas, Carnival, Shrove Tuesday, Easter, International Women's Day, the first day of Spring, national holidays, special occasions, St. Andrew's Day, St. Nicholas Day, St. Barbara's Day, and many others.

The volume could not lack a discussion on how the School operated during the global COVID-19 pandemic, which left its mark not only on lecturers and staff, but also on the course participants and students. The situation also affected the teaching methods, topics discussed in class, and the organisation of the School's work. However, the challenging task of remote teaching, difficult for many reasons, also had positive aspects. It enabled the School's staff to hone their craft, explore available tools for remote teaching, gain expertise in conducting online classes and preparing multimedia materials. Some of the projects and ideas that emerged during the COVID-19 period have remained at the School to this day, and the experience gained has enabled elements of remote teaching to be effectively integrated into the in-person classes.

The publication, of course, highlights the activities of the staff and collaborators of the School of Polish Language and Culture at the University of Silesia, reflecting their efforts to build a community of Polish language educators and enthusiasts of Polish culture, both in Poland and abroad. These areas of activity include organising and participating in seminars and academic conferences. The text discusses seminars on the usefulness of electronic means in teaching Polish to foreigners, and presents a project co-organised with the "Bristol" Association of Polish and Foreign Teachers of Polish Culture and Polish as a Foreign Language. Attention is also given to a series of conferences on the reception of Polish literature worldwide, as well as conferences under the common title "Adaptacje," a series of seminars addressed to teachers of Polish language and culture studies, as well as to students of Polish philology and teachers of Polish as a foreign language. Also mentioned is the International Conference for Graduate Students, where outstanding bachelor's theses and doctoral presentations are featured. And finally, it discusses the 6th World Congress of Polish Studies co-organised by the School of Polish Language and Culture at the University of Silesia in 2016.

The jubilee publication—issued on the occasion of the 35th anniversary of the School of Polish Language and Culture—naturally serves as a record of the unit's development and a collection of memories. However, it was decided to make this record both valuable and practical for every person engaged in glottodidactics. A perspective related to methodology and methods was adopted, presenting all of the School's specific activities through the lens of its objectives, principles, and the functionality of its techniques and tools. The authors and editors assumed that a book recounting past achievements should open new paths for the future.

Ilustracje

Tablica, ufundowana przez cieszyńskich przyjaciół Szkoły w 1991 roku, jest wieszana rokrocznie przy bramie wjazdowej do kampusu cieszyńskiego.

Siedziba UŚ w Cieszynie – miejsce letnich szkół.

Dom Studenta DSN w Cieszynie w oczekiwaniu na studentów letniej szkoły.

Cieszyn kampus – siedziba letnich szkół.

Na wycieczce w Beskidach. Na pierwszym planie Alek i Ula Alischowie.

Wykładowcy pierwszych letnich szkół.

Wykłady w letniej szkole.

Letnia szkoła. Wykładowca zmierza na zajęcia do grupy rzodkiewek.

Piknik ekologiczny w czasie letniej szkoły.

Studenci letniej szkoły na Rynku w Cieszynie.

Studenci letniej szkoły przed budynkiem cieszyńskiego kampusu.

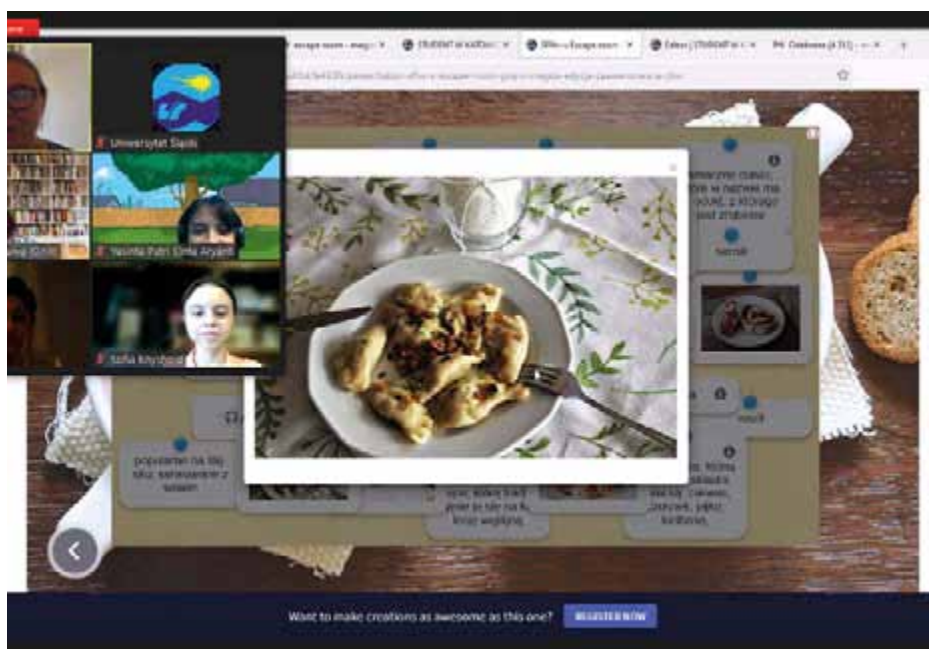
Zakończenie letniej szkoły.

Studenci semestralnego kursu Szkoły (dawna siedziba przy placu Sejmu Śląskiego).

Zajęcia w Szkole.

Edukacja zdalna w Szkole. Zrzut ekranu z zajęć.

Letnia szkoła. Ekologicznie.

Letnia szkoła. Poznajemy Śląsk.

Poznajemy Śląsk. Zwiedzanie Nikiszowca.

Studenci Szkoły poznają polski folklor. Wycieczka do Koszęcina – siedziby Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”.

Studenci z programu Banacha na wycieczce w Beskidach.

U bram Pałacu w Pszczynie.

Wycieczka do Ustronia. Wjazd na Czantorię.

Zajęcia – gotowanie po polsku.

Zajęcia w pracowni komputerowej.

Sprawdzian z polskiego.

Katowice. Po jasełkach.

Katowice. Spotkanie świąteczne – robienie łańcucha.

Letnia szkoła. Etnoparty.

Jakiż

TO CHŁOPIEC
PIĘKNY I MŁODY

Mądrość wieszczą
wieszczą, że tu
partykuła aż
wrzeszczy

JAKA TO OBOK DZIEWICA...

Letnia szkoła. Wieczór poezji.

Letnia szkoła. Próba teatryku szkolnego.

Spotkanie Kultur i Tradycji. Rynek w Cieszynie.

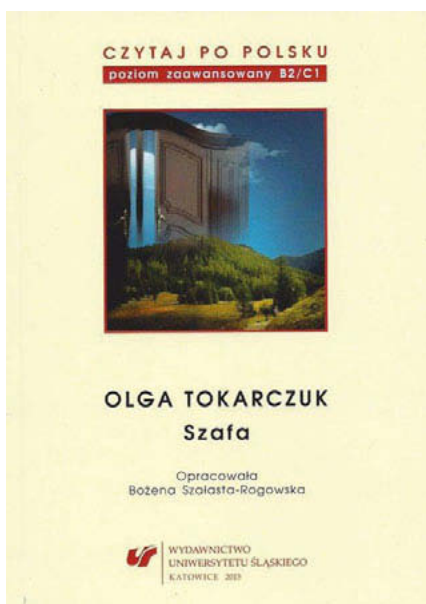
Wieczór Narodów.

Podręczniki Szkoły.

Seria „Czytaj po polsku”. Opowiadania Z. Nałkowskiej i T. Borowskiego w opracowaniu Agnieszki Tambor.

Seria „Czytaj po polsku”. Opowiadanie Olgi Tokarczuk w opracowaniu Bożeny Szalasty-Rogowskiej.

XXIV TURNIEJ TŁUMACZY

N.N. UPRAWIA GIMNASTYKĘ PORANNĄ

- Jak co dzień, proponujemy
- i raz, i dwa, i trzy - otworzył okno.
Kilka głębokich wdechów. I pierwsze ćwiczenie:
skłony do przodu. Proszę nie unosić
kciuka. I raz, i dwa, i trzy.
Głęboko proszę. Taś. Do samej ziemi.
I jeszcze raz. Ta umiejętność
- i raz, i dwa, i trzy - może się przydać.
A teraz szybko skłony w bok. Jakby ułki.
Jakbyśmy chcieli po prostu uniknąć
spółkierowania. I raz, i dwa. W lewo.
W prawo. Taś. Doskonale. Teraz proszę przysiad.
Przykucamy, spuszczając się jakby do skoku.
Jakbyśmy chcieli skoczyć do gardła oprawy.
I raz, i dwa, i trzy. Lecz oczywiście
nie skaczymy. Proszę poruszać w przysiadzie
i wciąż powoli. I na zakończenie
schylamy kilkakrotnie głowę: to wyrabia
głębokość karku. I raz, i dwa,
i trzy.

早操开始
——操课 开始
第一次动作——直立。
我们打开——窗。
深呼吸——
第一——深呼吸。
不要抬起肩膀。
数一二三——
低。再低。再更低。
再来一次。身体入地板。
这个动作很重要。
注意——
第二——侧身运动。
像我们人的侧身。
左左左左
右右右右
身体保持放松。
好——
现在要快速了。
侧身运动完成。
为了这个动作。
身体保持放松。
数——一二三——
身体保持放松。
不要抬起肩膀。
最后动作。
低头三次。
这是为了颈椎。
数一二三。
好。

*** Nie głośno! Nie przeszkadzaj! (English-Wang Qi-Chang)

Turniej tłumaczy 2015. Pokłosie. Turniej tłumaczy 2015. Przekład na chiński.

Turniej Tłumaczy. Wszyscy są zwycięzcami.

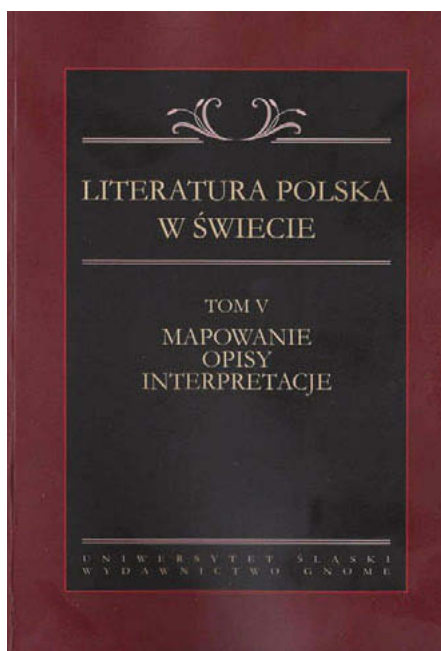
Turniej Tłumaczy 2024.

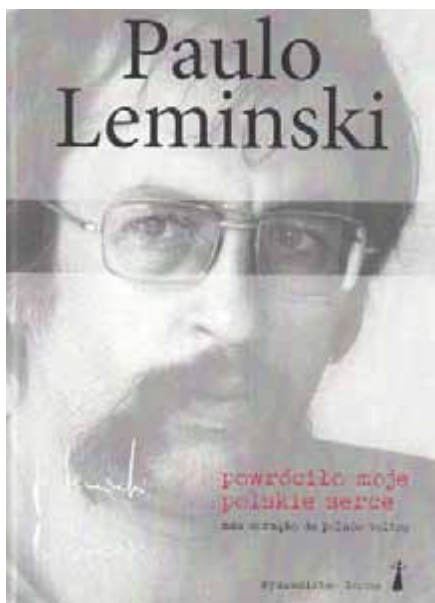
Film w nauczaniu.

Jubileuszowa konferencja „Literatura polska w świecie”.

Pokłosie V konferencji „Literatura polska w świecie”.

Pokłosie projektu realizowanego przez Szkołę wraz z UFPR w Brazylii – „Powróciło moje polskie serce” Paulo Leminskiego.

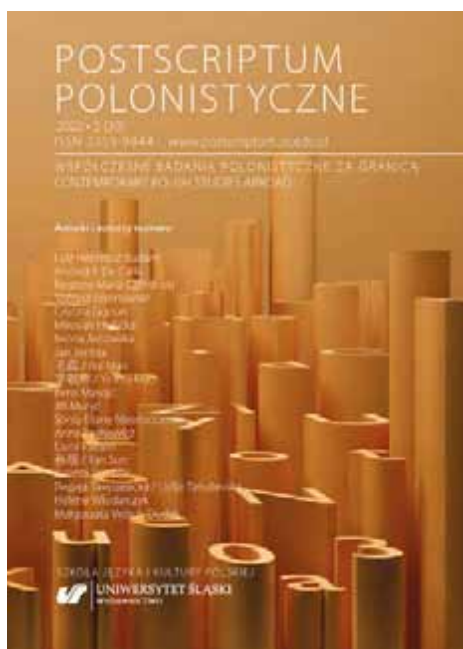
Publikacje Szkoły.

„Postscriptum”, nr 1(51), 2006. Hołd dla Stanisława Lema, przyjaciela Szkoły.

„Postscriptum Polonistyczne”. Materiały ze Światowego Kongresu Polonistów.

„Postscriptum Polonistyczne”, nr 2(30), Publikacje Szkoły. 2022. Numer wielojęzyczny.

Międzynarodowa Konferencja Magistrantów.

Pierwsza studencka i pracownicza wyprawa zagraniczna – Lwów i Kołomyja 1995.

Pierwsze zagraniczne studia podyplomowe – Węgry, Budapeszt (we współpracy z Ewą Ronay) 2005.

Studia Podyplomowe w Rzymie. Zajęcia w Szkole Polskiej przy Placu Weneckim.

Studia Podyplomowe w Irlandii.

Udział przedstawicieli Szkoły w konferencji SPTK – Spotkaniu Polonistyk Trzech Krajów.

Z wizytą w Korei Południowej – Hankuk University of Foreign Studies.

Brazylia: Kurytyba. Podpisanie umowy między UŚ i UFPR z pierwszą polonistyką południowoamerykańską.

Egipt: Kair. Rozmowy na Uniwersytecie Ain Shams.

Targi Edukacyjne w Londynie – delegacja Szkoły.

Z wizytą we Lwowie – na Wysokim Zamku.

Uroczystość nadania tytułu DHC Stanisławowi Barańczakowi z okazji 5-lecia Szkoły.

25 lat Szkoły.

Zespół "Karlik" w Szkole w zasadzie od zawsze.

Spotkania. Z Agatą Romaniuk w Cieszynie (2022).

Spotkania. Z Czesławem Miłoszem w Cieszynie (1997).

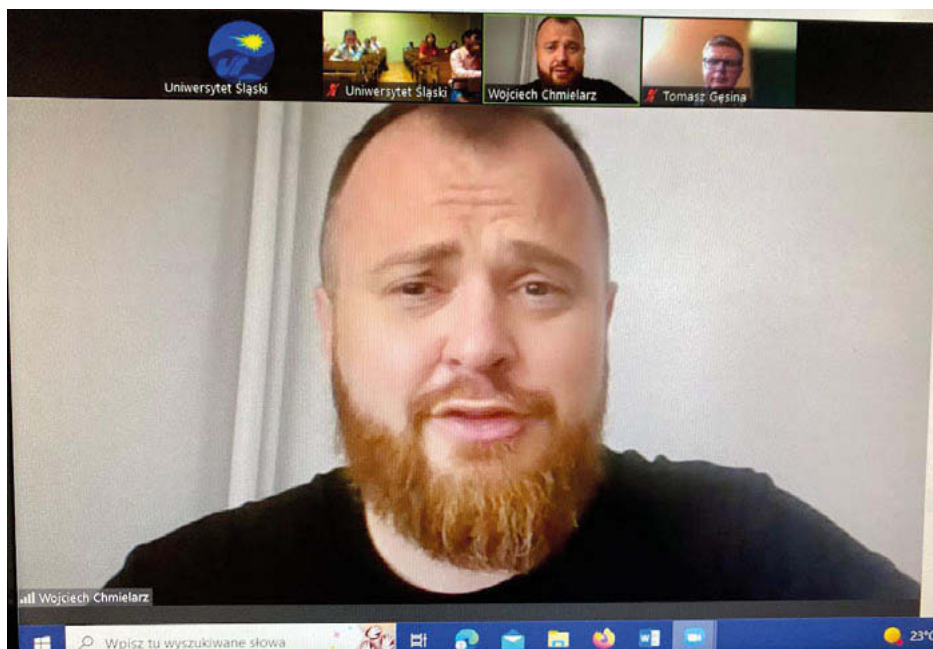
Spotkania. Z Kazimierzem Kutzem w Cieszynie.

Spotkania. Z Tadeuszem Mazowieckim, premierem RP.

Spotkania. Ze Stanisławem Lemem w Krakowie.

Spotkania. Z Wojciechem Chmielarzem na zajęciach online w czasach pandemii.

Koncert Irka Dudka.

Koncert Renaty Przemyk.

Prof. Tokimasa Sekiguchi w Szkole.

Jubileuszowe spotkanie glottodydaktyczne w Szkole.

Wizyty. Profesorowie z Beijing of Foreign Studies University z wizytą w Szkole. Prof. prof. Yi Lijun, Li Yinan.

Wizyty. Profesorowie z Chin i Korei Południowej w Szkole. Prof. prof. Byung Kwon Cheong, Wu Lan, Yi Lijun, Estera Choi.

Selfie z nauczycielami.

Akredytacja Szkoły na lata 2023–2026.

Indeks nazwisk

- Achebe Chinwe 274
Achtelik Aleksandra 6, 32, 41, 45, 47,
50–51, 53, 61–62, 67, 75–76,
85–87, 95, 108, 110, 125, 147–148,
155, 170, 175, [183–199], 203–205,
210–211, 218–219, 221, 232,
237–238, 240–242, 257, 281, 285,
290, 305–309, 315–316, 318–319,
322, 324–331, 334–335, 337, 339,
341, 344–345, 349
Adamiak Elżbieta 29
Adelgejm Irina 303
Alisch Alexander (Aleksander) 9–10, 275,
360
Alisch Uli (Ula) 9–10, 360
Antoniewicz Adam 63, 134, 263
Antoniw Oleksandra 207, 212–213, 306,
319, 322, 334
Augustynowicz Nina 285
Awdiejew Alosza 16, 29

Baczyński Krzysztof Kamil 21–24, 119,
146
Bahneva Kalina 274, 278, 280, 295–296,
303
Baishy Prasad Lalta 61
Bajerowa Irena 16, 25, 62
Baliński Stanisław 21, 23, 119
Balode Ingmära 22
Balogh Magdolna 300
Banach Karolina 149
Banach Stefan 37, 47, 64, 81, 85, 159, 222,
230, 237, 240, 341, 367
Banasik Aneta 63, 262
Bańczyk (Bańczykowie) Alina 32
Bańczyk (Bańczykowie) Piotr 32

Barańczak Stanisław 21, 24, 29, 46, 48–49,
118–119, 124, 146, 242, 275,
298–299, 303, 347, 387
Barkowska Krystyna 275, 295, 303
Bartmiński Jerzy 280, 336
Bazielich Barbara 170
Bąk Magdalena 22, 62, 242, 278–281, 286,
297, 345
Bednarz Karolina 266
Białoszewski Miron 21, 23, 47, 114, 119
Bida Olena 174, 181
Biernacka Michalina 101, 103, 106, 109,
319
Biłas-Pleszak Ewa 28, 53, 62, 329
Bochenek Andrzej 136
Bochenek Krystyna 26, 29
Bodzioch-Bryła Bogusława 252
Bogalecki Piotr 299
Bonczar Marta 137
Bonda Katarzyna 114, 243, 346
Borkowski Wojciech 252
Boruń Kazimierz 29
Bralczyk Jerzy 27, 29
Braslawski Elena 29
Braun Kazimierz 148, 155
Brodski Josif 20, 29, 117–118, 125–126,
288
Bryk-Nowakowska Ewa 148
Buchacz Paweł 22
Budzik Justyna Hanna 62, 76, 85, 134–
135, 234, 238, 263–264, 298, 344
Bundza Irena 275, 317
Burkhardt Hanna 193
Busza Andrzej 275, 298, 331
Butcher Anna 190
Bytomska Katarzyna 23, 63, 262–263, 308

- Cavanagh Clare 48
 Cembrowska Justyna 22, 63, 262, 285
 Cheong Byung-Kwon 275, 394
 Chodkiewicz Halina 115
 Choi (Czoi) Estera zob. Czoi (Choi) Estera (Sung-Eun)
 Chojnacki Roman 297, 331
 Chojnowski Przemysław 54, 191, 265, 274, 306
 Chopin Fryderyk 31, 146
 Choriew Wiktor 280, 303
 Chowaniok Maciej 265
 Čilić Đurdica 22, 296
 Ciupka (Lauridsen) Mirosława zob. Lauridsen (Ciupka) Mirosława
 Conrad Jan 193
 Coppola Sofia 128
 Cudak Romuald 3, 5–6, [9–67], 71, 74, 82, 86, 94, 97, 106, 108–110, 112–113, 115, 117–121, 125, 127, 133, 135, 140, 156, 162, 170–171, 187, 202, 212–213, 215, 226–228, 230, 233–236, 238–239, 241–242, 248, 250–251, 256–258, 261, 278, 281–282, 286, 290, [293–304], 307–311, 314–316, 320, 329, 331, 333, 336, 339, 343–345, 347–349, 396
 Cyganik Agnieszka 265
 Czajkowski Piotr 151
 Czaykowski Bogdan 298
 Czech Wojciech 29
 Czempka-Wewióra Maria 5, 18, 23, 61, [69–87], 103, 106, 109, 137, 210, 241, 243, 251, 262–263, 281, 284–285, 311–312, 324, 346, 348, 350
 Czerkies Tamara 118, 125, 141–142, 155
 Czerniawski Adam 29
 Czerwiński Grzegorz 300
 Czoi (Choi) Estera (Sung-Eun) 22, 58, 72, 220, 238, 244, 275, 278, 296, 301, 303–304, 315, 339, 341, 394
 Czyczuk Antonina 174, 181
 Czyżykiewicz Mirosław 29
 Dalecka Teresa 275
 Damborský Jiří 275, 287
 Davies Norman 29, 275
 Day Richard R. 82, 86
 Dąbrowska Anna 27, 70, 86, 155, 157, 191, 195, 213, 280, 306, 316, 318, 323, 325
 De Carlo Andrea 56, 275, 289–290, 295, 301, 304
 Deczewska Justyna 224, 239
 Delaperrière Marie 256, 274, 280, 296, 304
 Dembińska Kamila 191
 Dembińska-Pawelec Joanna 299
 Depta Anna 301
 Derrida Jacques 288
 Dębińska Aleksandra 137
 Dimevski Filip 22–23
 Dobesz Urszula 191, 195
 Dobosz Joanna 266
 Dobrotová Ivana 55, 275, 281
 Doktorowicz Krystyna 29
 Domagała Katarzyna 167, 170
 Domańska Anna 213
 Domin Małgorzata 132
 Donguy Jacques 283
 Duda-Gracz Jerzy 28–29
 Dudek Ireneusz 28–30, 392
 Durczok Kamil 28, 30
 Dutka Elżbieta 297, 303
 Dvilevic (Dwilewicz) Barbara 11, 275
 Dybska Aleksandra 63, 262
 Dyląg Lucjan 12, 16, 30
 Dymna Anna 287
 Dziadek Adam 12, 22, 62, 256
 Dziadek Anna 62
 Dziwirek Katarzyna 280
 Ferenc Paweł 267
 Findlary Jeremy 30
 Fogel Debora 301
 Fox Dorota 62
 Frach (Jesko) Jutta zob. Jesko (Frach) Jutta
 Francik Marek 23, 44, 105, 108–109
 Frankowska Violetta 341
 Fredro Aleksander 21, 23, 32, 119, 155

- Frukacz Katarzyna 62, 236, 242–243, 251,
299–300, 303–304, 315, 346–348
Frys Iryna 22
- Gadamer Hans-Georg 144, 155
Gajda Stanisław 160, 166, 170, 308–309,
322, 329, 333–334
Gajos Janusz 28, 30, 132–133, 287
Galusik Ewa 63
Gałczyński Konstanty Ildefons 21, 23,
119, 146
Gałęziowska-Krzystolik Anna 5, 61,
[141–157], 168, 170, 220, 312–313,
340, 350
Gałustow Edward 22
Gang Zhao 30, 57, 274
Gardin Patrycja 263
Garliński Józef 30, 124
Garncarek Piotr 155, 191, 306–307, 312,
314, 322, 326
Gaszyński Marek 21
Gawryś-Mazurkiewicz Anna 5, 23–24, 61,
[111–126], 135, 210, 281, 313, 351
Gębał Przemysław 142, 154–155, 314
Gęsina Tomasz 5, 24, 43, 61, [111–126],
135, 210, 243–244, 312–313,
346–347, 351
Gliński Robert 30
Goczoł Wiktoria 137
Godun (Sirbu) Cristina 22, 275, 299, 300,
303
Goleniowska Justyna 63
Gombrowicz Witold 274, 296–297, 329
Graboń Karolina 5, 23, 27, 61, 64, 86,
[89–110], 210, 230, 257, 312–313,
316, 324, 326, 344–345, 351
Grabowska Genowefa 25
Grigorova Margreta 274, 278, 296, 299,
301, 303, 311
Grossman Elwira 280, 297, 303
Groszewska Kinga 6, 59, 60, 62, 210,
[259–276], 313, 352
Gruchel Piotr 128
Gruchola Małgorzata 142, 155
Grzenia Jan 22–23, 27, 50, 62, 291
Grzybczyk Katarzyna 26
- Guzy Anna 62, 308, 311, 336
Gwoździewicz Marcin 266
- Hadyna Stanisław 149, 257
Hajduk-Gawron Wioletta 6, 32, 41–43,
47, 49–50, 59, 62, 72, 82, 115,
123–126, 135, 149, 203–205,
210, 215, 220, 226, 234–236, 238,
241–244, [247–258], 261, 264,
283–284, 286, 289, 301, 304, 307,
310, 313–316, 321, 331–332, 339,
341–343, 345–346, 348, 352
Haltof Marek 30, 133–134, 275
Hammel Robert 193
Haneke Michael 138
Hentschel Gerd 52, 275
Herbert Zbigniew 21, 23–25, 47–48, 59,
119–120, 125, 146, 296, 320
Horbatowski Piotr 147, 155, 297
Hrdlička Miroslav 274
Hryń-Kuśmierk Renata 161, 163, 166,
170
- Ilie Marina 22, 275, 301
Ilievski Nikola 56
Iwaskiewicz Jarosław 20–21, 23, 120
Izdebska-Długosz Dominika 89, 109, 118,
126
Izydorczyk Jacek 248
- Jabłoński Artur 135
Jagt-Yazykova Elena 298
Jahnke Ida 301
Jakubowska-Ozóg Alicja 298
Jakubowski Piotr 301
Janas Janina 11, 56, 275
Janda Krystyna 150
Janowska Aleksandra 12, 47, 62, 78,
85–86, 175, 216–217, 239, 277,
316–317, 340
Janowska Iwona 83, 86, 89, 109, 191, 213
Janus-Sitarz Anna 143, 153–154, 156, 336
Januszewska Hanna 30
Jaskiernia Jerzy 30
Jaskółowa Ewa 62, 125, 143, 310–311, 343
Jelonkiewicz Mirosław 203

- Jeništa Jan 22, 55, 275
 Jesko (Frach) Jutta 11, 336
 Jeziorowska Marna Magdalena 137
 Jeż Nikołaj 297, 303
 Julukhidze Grigol 274
 Jurczak Elżbieta 205
 Jurczyk Ewa 62
 Justova Polina 275
- Kaczko Krystyna 164, 170
 Kajak Piotr 191, 213, 321
 Kakhnovich Nadzeya 274
 Kalëda Algis 287
 Kaliska Marta 69, 74, 78, 80, 86
 Kalisz Aleksandra 62, 241, 312–313, 317, 324, 348
 Kaliszewski Andrzej 299, 301
 Kapuściński Ryszard 243, 296, 300, 323, 345
 Karaś Beata 265
 Karmański Piotr 30
 Kasprzyk Dariusz 266
 Kazancewa Helena 22, 274
 Kazjukevics Andris 275
 Kaźmierczak Marta 297
 Kieślowski Krzysztof 31, 131–133, 137, 285
 Kilanowski Piotr 48
 Kim Yong-Deog 275
 Kisiel Joanna 22
 Kisiel Marian 25, 296, 304
 Kisiel Michał 297
 Kisielica Sylwia 147, 156
 Kiszka-Pytel Beata 62
 Kita Małgorzata 25–26, 47, 55, 62–63, 65, 79, 85–87, 95, 108, 110, 125, 197, 199, 215, 217, 223, 228–229, 232, 238–239, 261, 280, 290, 306, 309, 311–312, 315–318, 325–327, 329–330, 334, 340, 344
 Kleszczowa Krystyna 16, 25
 Klimsza Halina 11, 277
 Kluczny Marcin 62, 318
 Kłosińska Katarzyna 27, 30
 Kłosiński Krzysztof 16, 25, 62, 296, 304
 Knapik Magdalena 6, 61, 143, [159–171], 210, 264, 353
- Kochanowski Jan 32, 146, 330, 333
 Kojs Marta 32, 148
 Kołaczek Ewa 101, 109
 Komorowska Hanna 69–70, 74–75, 86, 118, 126, 156, 159, 170
 Konopka Bartek 30–31, 133
 Kopernik Mikołaj 81
 Korol Lesia 275
 Kosowska Ewa 9, 25, 62, 169, 171
 Kostić Golubičić Mirjana 275
 Kostka Monika 196
 Kostkiewiczowa Teresa 112, 126
 Kostyra Karolina 135
 Kovacheva Adriana 296–297, 303
 Kowalewski Jerzy 170–171
 Kowalska Alina 9, 11
 Kowalska Joanna 265–266
 Kozhinova (Kożynowa) Ałła zob.
 Kożynowa (Kozhinova) Ałła
 Kozina Filip 296, 303
 Kozyckij Andrzej 275
 Koziółek Ryszard 26, 83, 111, 126, 137, 252
 Kozłowska Joanna 265
 Kożynowa (Kozhinova) Ałła 194, 274, 280, 301, 304
 Krajisnik Vesna 275
 Kramsch Claire 154, 156
 Krasowska Patrycja 143, 147, 156
 Krasuski Krzysztof 295–296, 299, 303, 304
 Kraszewski Józef Ignacy 279
 Kravchuk (Krawczuk) Ałła 195, 207, 212–213, 275, 278, 301, 304, 306, 317, 319, 322, 334
 Krawczyńska Magdalena 266
 Kręcichwost Aleksandra 63
 Królczyk-Bremer Józefa 297
 Krzempek Monika 262–263
 Krzyżostaniak (z d. Świątek) Magdalena 204
 Krzyżyk Danuta 53, 62, 310–311, 318–319, 336, 344
 Kubies Alicja 137
 Kuczaj Oleksandr 174, 181
 Kudera Joanna 63, 261
 Kuhnert Martina 22, 275

- Kurczaba Alex 25, 275
 Kuśniewicz Andrzej 297
 Kutyla Emilia 137
 Kutz Kazimierz 29–31, 131–133, 285, 287, 390
 Kwinta Tadeusz 30

 Lauridsen (Ciupka) Mirosława 63
 Lechoń Jan 21, 23, 120
 Lee Jiwone 275
 Lem Stanisław 16, 25, 29–31, 124, 137–138, 243, 286, 311, 333, 346, 391
 Leminski Paulo 48, 59, 125, 380
 Lepszy Kazimierz 162
 Lesiv Khrystyna 137
 Leśmian Bolesław 20–21, 23–24, 46, 119–120, 146, 295
 Li Yinan 22, 49, 57, 191, 220, 241, 252, 257, 274, 281, 290, 304, 340, 348, 394
 Lindstrom Mary Francis 30
 Lipińska Ewa 86, 115–116, 126, 141–142, 155–156, 191, 309
 Lipowicz Irena 54, 191
 Lipska Ewa 21, 23, 28, 30, 54, 120, 124, 146, 288
 Liszyk-Kubina Karolina 241, 348
 Liu Zixuan 57
 Loiodice Adriana 63, 313
 Lozynska Oksana 275
 Lubaś Władysław 287

 Łacek Marianna 191, 274
 Łazarkiewicz Magdalena 30–31, 132
 Łukomska Natalia 23, 56, 63, 77, 226, 239, 262–263, 343
 Łyżbicki Andrzej 128, 151

 Machej Zbigniew 16, 30
 Maciołek Marcin 5, 27, 47, 62, 74, 77, 85–86, [89–110], 176, 223, 226, 229–231, 239, 241, 244–245, 257, 281, 285, 313, 317–319, 330, 340, 342–345, 348, 353
 Mackiewicz Wolfgang 141, 156
 Madeja Agnieszka 6, 19, 27, 43, 47, 49, 61, 77, 79–80, 85, [201–213], 219, 226, 228, 234–236, 239–241, 253–254, 279, 281, 291, 314, 316, 319–321, 332, 339–340, 343, 348, 353
 Madelska Liliana 54, 105, 191, 274
 Majewski Lech 132, 285
 Majkiewicz Anna 32, 63, 149, 185, 224, 240, 245, 278, 340, 342
 Makarova Polina 275
 Makowski Marek 191
 Malcew Leonid 275
 Malczewska Dominika 265
 Malejka Jagna 58–59, 61, 107, 126, 228, 239, 243, 257, 262–264, 278, 282, 286, 288, 320–321, 338, 343, 345, 354
 Marcjanik Małgorzata 27
 Marek Iwona 265
 Marinelli Luigi 196, 280
 Markowska Martyna 262
 Markowski Michał P. 296, 304
 Martyniuk Waldemar 155, 203, 247
 Masenas Witalij 54
 Masłowski Michał 280
 Masojć (Masojt') Irena 275, 316, 323
 Mazgaj Michał 137
 Maziarz Magdalena 118, 126
 Maziarzewski Marcin 30–31
 Mazowiecki Tadeusz 28, 30, 390
 Mazur Jan 170, 171, 190–191, 199, 307–308, 311, 317, 334–335, 344
 Meiser Gerhard 275, 280
 Melecki Maciej 30, 146
 Mehlhorn Grit 52
 Mendrok Magdalena 266
 Michalunio Maria 72, 238, 244, 339, 341
 Michnik Adam 28, 30, 287
 Mickiewicz Adam 21, 23–24, 32, 120, 196, 274, 315, 329–330, 336
 Miczka Tadeusz 16, 62
 Mikołajczyk Jacek 136, 149
 Mikoś Michał J. 49, 241, 275, 297, 303, 348
 Mikułowski-Pomorski Jerzy 283
 Miłosz Czesław 20–21, 23, 28–30, 47, 118–120, 124–126, 146, 196, 285–286, 288, 295, 297, 389

- Miodek Jan 287
 Miodek Waław 62
 Miodunka Władysław 4, 30, 49, 67,
 111–112, 126, 191, 202–203, 213,
 257–258, 280, 288, 301, 304, 309,
 317, 335, 344
 Mirkulowska Milica 295
 Mitrenga Barbara 107
 Mizerski Bogdan 16
 Młynarczyk Patrycja 132
 Modrzejewska Helena 150
 Moiseienko Natalia 63
 Morcinek-Abramczyk Barbara 6, 31, 47,
 58–59, 60–61, 72, 79–80, 85, 202,
 210, 219–220, 240, [259–276],
 320–323, 340, 354
 Morita Koji 58, 275
 Motylińska Ewa 72, 238, 244, 339, 341
 Mrozek Sławomir 32, 114, 156, 243–244,
 346
 Müller-Ott Dorothea 53–54
 Muniak Janusz 30
 Muryc Jiři 183–184, 199
 Musialik-Chmiel Anna 300
 Muszyński Krzysztof 146

 Nagy László K. 53, 275, 280, 297–298, 303
 Nakhlik (Nachlik) Olesia (Olesia) 295–
 296, 299–300, 303
 Nałkowska Zofia 114, 243, 346, 375
 Nancka Julia 137
 Nastos Martyna 137
 Nawarecki Aleksander 280
 Nawacka Monika J. 142, 156
 Nęcka-Czapska Agnieszka 135, 281,
 285–287, 299
 Nguyen Chi Thuat 298
 Niemen Czesław 21, 23, 120
 Niesporek-Szamburska Bernadeta 62,
 221, 237, 281, 283–284, 307–308,
 310, 324–325, 336, 339, 343–344
 Niewiara Aleksandra 19, 261
 Nikolajchuk Khrystyna 275
 Noras Andrzej 26
 Norwid Cyprian Kamil 21, 23–24, 118,
 120

 Nowacka Beata 295, 303
 Nowak-Kaczmarek Magdalena 6, 33, 62,
 [173–182], 243–244, 346–347, 354
 Nowak Kazimierz 301
 Nowicka Alina 53, 61

 Obućina Predrag 22, 147, 156, 275
 Ochwat Magdalena 286, 311
 Okraj Zofia 116, 126
 Olbrycht Jan 16, 25, 29–30, 62, 191
 Olejniczak Józef 16, 47
 Olszański Grzegorz 30
 Opacka Anna 25, 62
 Opacka-Walasek Danuta 22, 25, 47–48,
 62, 299
 Opacki Ireneusz 16, 25, 49, 62, 122, 277,
 287
 Oramus Marek 30, 124
 Orzeszkowa Eliza 114–115, 242–243,
 245–246
 Osadnik Waław 30, 275, 280
 Osiecka Agnieszka 146
 Ostaszewska Danuta 12, 53, 74, 86, 93–94,
 105, 107, 109–110, 252, 309
 Ożóg Kazimierz 27, 280, 299, 304, 344
 Ożóg Zenon 298

 Packalén Parkman Anna Małgorzata 54,
 280, 295–297, 299–300, 303
 Pacukiewicz Monika 266
 Padporynava Liubou 274
 Pančikova Marta 55
 Parowski Maciej 30, 124
 Pasieka Małgorzata 195
 Pastuch (Pastuchowa) Magdalena 12, 26,
 47, 50, 59, 62, 78, 85–86, 175, 202,
 216–217, 239, 261, 263, 316–317,
 325–326, 340
 Paszek Jerzy 62
 Pawelec Dariusz 46, 277, 299
 Pawlikowska-Jasnorzewska Maria 146
 Pavliuk Olga 22
 Pazdan Maksymilian 10
 Penderecki Krzysztof 30
 Piasecka-Till Aleksandra 191, 274
 Piechota Magdalena 299, 304

- Piechota Marek 25–26, 62
 Piekara Magdalena 23, 56, 62, 135
 Piekorz Magdalena 30–31, 132–133
 Pieprzyca Maciej 30–31, 132–133
 Piętkowa Romualda 62
 Pilak Justyna 227, 343
 Piłsudski Bronisław 289
 Piotrowiak Jan 261
 Piotrowska Ewa 191
 Plyska Yuriy 275
 Podemska-Abt Teresa 297
 Polok Krzysztof 154, 156
 Poprawa Adam 299
 Porytko Andrzej 11
 Pospiszil-Hofmańska Karolina 43, 236,
 241–242, 251–253, 257–258, 278,
 281, 286, 299, 303–304, 331, 345,
 347–348
 Półtorak Ewa 22
 Prus Ewa 265
 Przemek Renata 28, 30, 392
 Przybyła Marek 30
 Przyklenk Joanna 59, 62, 264, 326–327,
 329
 Pszczółka Krzysztof 28, 62, 176
 Puchała Jaśmina 265
 Pullman Bill 130
 Pyka Karolina 263
 Pytasz Marek 12, 22–23, 46, 50, 62, 290

 Rabczuk Anna 170, 312, 317
 Rabiej Agnieszka 191
 Rataj Bartłomiej 137
 Ravliuk Mariana 137
 Rejter Artur 62, 327, 329
 Rosiak Dariusz 301
 Rui Mao 191, 274
 Romaniszyn-Ziomek Lidia 266
 Rott Dariusz 12, 62, 290
 Różewicz Tadeusz 24–25, 32, 120, 142,
 285
 Rubene Diana 275
 Rudzińska Agata 63, 134, 147, 157, 257,
 263, 332, 345
 Rudziński Grzegorz 160, 171
 Rusek Aleksandra 266

 Rusin Monika 278
 Ryan Meg 130
 Rytel-Schwarz (Rytel-Kuc) Danuta 52,
 193–194, 206–207, 213, 275, 306,
 308–309, 316, 323, 335

 Saczok Olesia 22
 Salmeri Claudio 265–266
 Satalino Rosalba 56, 63
 Schmidgall Renate 298
 Schniggenfittig Brigitte 193, 228, 239, 275,
 341, 343
 Schulz Bruno 297
 Segda Dorota 30
 Sekiguchi Tokimasa 30, 58, 255, 275–276,
 280, 282, 295–296, 304, 393
 Serafin Barbara 47, 75–76, 85, 175, 185,
 202, 218–219, 238, 240, 341
 Seretny Anna 69, 82, 86, 115–116, 126,
 141–142, 155–156, 191, 253, 309, 344
 Sienkiewicz Henryk 196, 242, 270, 297,
 345
 Sinaga V. Selvie 274
 Sirbu (Godun) Cristina zob. Godun (Sir-
 bu) Cristina
 Siuciak Mirosława 62, 327–328
 Siwczyk Katarzyna 265
 Siwczyk Krzysztof 30, 146
 Skłodowska-Curie Maria 81
 Skolimowski Jerzy 129
 Skudrzyk (Skudrzykowa) Aldona 27, 47, 62,
 79, 85, 217, 223, 239, 328–329, 340
 Slyvynskiy Ostap 275
 Sławek Ewa 53, 62, 252, 261, 296, 329–330
 Sławek Tadeusz 9–10, 11–12, 16, 25–26,
 29–30, 62, 249
 Sławkowa Ewa zob. Sławek Ewa
 Słowacki Juliusz 21, 23–25, 118, 120, 177,
 196, 271, 286
 Słyk Magdalena 55, 63, 220, 264, 275
 Smarzowski Wojciech 31
 Smereczniak Małgorzata 6, 27, 61, 72,
 147, 155, 203, 205, 210, [215–245],
 250, 283, 288, 307–308, 316,
 319–320, 330, 339, 341, 343–346,
 348, 355

- Sobotková Marie 55, 275, 280, 303–304, 336
- Soczyńska Olga 265
- Soderbergh Steven 31
- Sołtys Aleksandra 266
- Sommer Piotr 30
- Stachówna Grażyna 130
- Stanek Joanna 101, 109, 265
- Stanisz Małgorzata 266
- Stańczyk Ewa 295
- Starczewski Artur 30, 333
- Stasiak Paulina 6, 33, 62, 137, [173–182], 243–244, 346–347, 355
- Steciąg Magdalena 27
- Steliga-Dykas Olga 140
- Stelmachowski Andrzej 30
- Stelmakh Khrystyna 275
- Stenka Danuta 130
- Stępień Tomasz 261
- Strózik Sabina 63, 267
- Sujkowska-Sobisz Katarzyna 62, 329
- Symeonova-Konach Galia 278
- Syniawa Mirosław 135
- Synoradzka Anna 23, 63, 187, 281, 290
- Szałkowska-Kim Emilia 275
- Szałasta-Rogowska Bożena 47, 59, 217, 240–241, 243, 261, 297–298, 303, 330–331, 341, 346, 348, 375
- Szamborska Agnieszka 275
- Szczepaniak Justyna 266
- Szcześniak Konrad 48
- Szczotka Katarzyna 62, 244, 338, 347–348, 355
- Szejnert Małgorzata 301
- Szelc-Mays Magdalena 191
- Szewczyk Grażyna 295, 304
- Szol Agnieszka 53, 63, 202, 238, 242, 262, 344–345
- Szuba Andrzej 30
- Szymański Bogusław 30, 191
- Szyborska Wiśława 20–24, 118, 120, 146, 285, 295–296, 321, 331
- Ślawska Magdalena 241, 312, 318, 324, 348
- Śliwa Zuzanna 161, 166, 170
- Śliwiński Piotr 299, 304
- Świdorska Marta 266
- Świstowska Małgorzata 114, 126
- Tabor Paulina 267
- Tambor Agnieszka 5, 22, 27–28, 31, 43, 47–49, 55, 57, 62, 65, 76, 81–83, 85, [127–140], 176, 179, 215, 220, 222–224, 226, 230–231, 233–235, 238, 240–241, 243, 245, 253, 257, 285, 287, 290–291, 312, 331–333, 340–346, 356, 375
- Tambor Jolanta 3, 5–6, [9–67], 71, 74, 82, 86–87, 93–96, 98, 100–103, 105–110, 115, 117, 120, 125–126, 133, 135, 156, 170–171, 176, 183–184, 187, 197, 199, 202, 205–207, 211–213, 215, 224, 226–233, 235, 237–245, 248, 250, 256–258, 261–263, [277–292], 296, 301–302, 304, 306–311, 315–316, 318–320, 322–338, 340–348, 356, 396
- Tanuševska (Tanuszewska) Lidia 298–300, 304
- Tański Paweł 299
- Tarkowski Andriej 31
- Tarnowska Beata 298
- Taylor Frederic Winslow 142
- Telus Magdalena 191
- Teodorowicz-Hellman Ewa 54, 275, 323
- Tokarczuk Olga 114, 243, 279, 286, 296, 298, 315, 346, 375
- Tokarz Bożena 299
- Trela Jerzy 28, 30, 132, 287
- Trillitsch-Misevica Renate 275
- Trojanowska Tamara 280
- Tuwim Julian 21, 24, 118, 120, 142, 146
- Twardowski Jan 21, 23, 120, 146, 271
- Uniłowski Krzysztof 277
- Van Heuckelom Kris 274, 280, 296–297, 304
- Wacławek Maria 5, 32, 62, 108, 128, [141–157], 210, 244, 262–263, 336–338, 346, 357

- Wagner Jörg 341
Wajda Andrzej 25, 30–31, 129, 132–133, 150, 176, 285
Wang Jun 57
Warchała Jacek 62
Wawro Lucyna 265
Wąchocka Ewa 25, 62, 252, 285
Wągiel Marcin 266
West Michael 81, 87
Węgrzyniak Anna 22
Węzowicz-Ziółkowska Dobrosława 252, 298
Wiatrowski Przemysław 103, 110
Wielkiewicz-Jałmużna Dorota 70, 87
Wierzyński Kazimierz 21, 23–24, 26, 120, 147
Wieszczczyńska Ewa 275
Wilczek Piotr 12, 62, 261–263, 278
Wilkoń Aleksander 30, 56, 311
Winczer Pavol 296, 304
Winkler Wilibald 30
Wiśniewska Agnieszka 28
Witzlack-Makarevich Kai 275
Włodarczyk Marek 265
Wojacek Rafał 21, 23, 31, 114, 120, 146
Wojtak Maria 280
Wolińska Olga 287
Woźniak Miłosz 341
Woźniak Monika 196
Wójcik Włodzimierz 9, 11, 62
Wójcik-Dudek Małgorzata 135, 253–254, 283, 308, 310–311, 313, 342
Wrona Marcin 30, 132
Wróbel Józef 30, 299, 304
Wu Lan 274, 394
Wyspiański Stanisław 21–22, 24, 31–32, 120, 146, 166

Yan Lu 274
Yi Lijun 57, 274–275, 296, 394
Yuan Hanrong 275

Xiangjian Xu 274

Zachwatowicz Krystyna 25, 30, 132
Zakrzewska Klaudia 263
Zanussi Krzysztof 30–31, 132–133
Zapolska Gabriela 32, 177
Zhao Gang 30, 57, 274, 321
Ziemska Joanna 54
Zieniewicz Andrzej 170, 299, 304, 312, 317
Zinserling Anna 192
Ziółkowski Grzegorz 148, 157
Zubritskaya Ekaterina 275
Zych Justyna 114, 126, 314

Żmijewski Artur 130
Żydek-Bednarczuk Urszula 51, 203, 287, 306, 308, 334
Żyrek-Horodyska Edyta 301

Indeks zestawili i opracowali:
Kinga Zuziak i Prasad Lalta Baishy

Redaktor
Marta Tomczok

Projekt okładki
Tomasz Tomczuk

Korektor
Marzena Marczyk

Łamanie
Tomasz Kielkowski

Redaktor inicjujący
Przemysław Pieniążek

Wersją referencyjną publikacji jest wydanie elektroniczne.
Publikacja na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)

<https://orcid.org/0000-0002-0801-3821>
<https://orcid.org/0000-0001-6047-680X>
Nauczyć Polski i polskiego : rzecz o dorobku
i przyszłości Szkoły Języka i Kultury Polskiej
Uniwersytetu Śląskiego na jej 35-lecie /
redakcja Jolanta Tambor, Romuald Cudak. –
Wydanie I. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu
Śląskiego, 2024

<https://doi.org/10.31261/PN.4221>
ISBN 978-83-226-4424-9
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
<https://wydawnictwo.us.edu.pl>
e-mail:wydawnictwo@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 25,5. Ark. wyd. 27,0. PN 4221

Szkoła UŚ w Cieszynie była objawieniem, gdyż zdaniem polonistów zagranicznych stanowiła świetne miejsce do nauki dla tych adeptów polonistyki zagranicznej, którzy mają kłopoty z przejściem od komunikacji sterowanej, prowadzonej na lekcji z nauczycielem, do komunikacji bezpośredniej z Polakami. Uważano ją wręcz za ostatnią deskę ratunku: jeśli młody student nie zacznie mówić w Cieszynie, można się obawiać, że nie zacznie mówić już nigdy.

Można powiedzieć, że początkowo był to eksperyment, który z czasem odniósł widoczny sukces. Szkoła Letnia w Cieszynie stała się renomowaną szkołą nauki języka polskiego, polecaną zwłaszcza studentom, którzy nie mogli pokonać trudności w przejściu od komunikacji sztucznej na lekcji do komunikacji bezpośredniej po polsku poza nią. Aby to było możliwe, trzeba było specjalnego programu nauczania, odpowiednich metod, a także poświęcenia ze strony kadry, która przebywała ze studentami od rana do wieczora. Autorzy piszą o micie założycielskim Szkoły, ja natomiast wiem, że u podstaw jej sukcesu leżało przekonanie polonistów zagranicznych o skuteczności nauczania Szkoły.

z recenzji wydawniczej
prof. dr. hab. Władysława T. Miodunki

Patronat

Egzemplarz bezpłatny

ISBN 978-83-226-4424-9

9 788322 644249

Więcej o książce

